

Pašvaldības aģentūra
RĪGAS PILSĒTAS ARHITEKTA BIROJS

Reģistrācijas Nr. 90002099755, Dzirnavu iela 60A-21, Rīga, LV-1050,
tālrunis 67105941, fakss 67105998, e-pasts: rpab@riga.lv

**RĪGAS PILSĒTAS ARHITEKTA KOLĒGIJAS
SĒDES PROTOKOLS**

2016. gada 16.novembrī

Nr.5 (96)

Sēde tiek atklāta: plkst. 14:00

Sēdi vada: direktors, Rīgas pilsētas arhitekts G.Princis.

Sēdi protokolē: E.Lūse.

Sēdē piedalās kolēģijas locekļi: E.Bērziņš, J.Dambis, J.Dripe, H.Gūtmane, A.Pauniņš,
M.Straume, V.Šlars.

Sēdē nepiedalās kolēģijas locekļi: J.Andiņš, V.Briedis, V.Brūzis, G.Grikmane, T.Kokins,
J.Krastiņš, A.Kronbergs, I.Leikums, E.Neilands, I. Purmale, I.Rukšāne, V.Valgums.

Sēdē piedalās:

R.Bula, *RPAB*;

V.Faļkovs, *Vesti Segodņa*;

M.Grīviņa, *LETA*;

I.Metnieks, *RPAB*;

J.Lejnieks, *“Latvijas Architektūra”*;

D.Maruus, *“BB studija”*;

O.Ozoliņš, *“Merks”*;

D.Pētersone, *“BB studija”*;

D.Putniņa, *“BB studija”*;

L.Sarma, *Rīgas būvvalde*;

V.Silnieks, *“Merks”*.

Darba kārtībā:

1. Biroja ēku kompleksa Krasta ielā 99a iecere un divas prezentācijas par attīstības konkursu

(prezentāciju skatīt [šeit](#)) un pašreizējo ieceri (BB studija) (prezentāciju skatīt [šeit](#)).

2. Pārskats par 2016. gadā paveikto Rīgas pilsētas arhitekta kolēģijā.

Diskusijā piedalās: E.Bērziņš, J.Dambis, J.Dripe, H.Gūtmane, A.Pauniņš, M.Straume, V.Šlars, R.Bula, O.Ozoliņš, L.Sarma.

1. Biroja ēku kompleksa Krasta ielā 99a iecere, attīstības konkurss un pašreizējā iecere.

O.Ozoliņš, D.Putniņa:

Par biroja kompleksa attīstību Krasta iela 99A 2015.gadā tika organizēts metu konkurss. Konkurss organizēja “Merks” saskaņā ar “Krasta SPV” lūguma. Konkursa uzvarētāja projekts netika virzīts tālākai būvprojekta izstrādei, visi konkursa projekti neatbilda RTIAN noteikumiem.. Tā vietā pieņemts lēmums turpināt darbu pie “BB Studija” meta, kuru 2007.gadā atbalstīja arī RPAB.

J.Krastiņa telefona sarunā izteiktais komentārs (citē G.Princis): Koptēls pašreiz izskatās “blāķīgs” un ēka šobrīd ir pārāk masīva. Galvenais objekta uztveres punkts būs no Krasta ielas virzienā no pilsētas centra uz Ķengaragu. Šim vajadzētu būt pamata virzienam un skatu punktam, kurā veidosies priekšstats un vērtējums par objektu, tā masīvu. Ieteikums piešķirt objektam siluetu, lai vizuāli samazinātu masīvu, piemēram, mainot stāvu augstumu starpības.

R. Bula: Attiecībā uz metu konkursa rezultātiem. Pilsētvides kontekstā profesionāli augstvērtīgu un inovatīvu risinājumu, vismaz Rīgas kontekstā, piedāvāja otrās vietas ieguvējs. Taču piedāvājums nebija realizējams, jo nebija koriģējams atbilstoši apbūves noteikumiem, nezaudējot risinājuma būtību. Konkursa uzvarētājs savā piedāvājumā bija izmantojis tradicionālu pieeju.

Biroja “BB studija“ projektēto elipses veida apjomu kopformu pilsētas arhitekta kolēģija akceptēja vēl 2007. gadā un vēlāk to ietvēra Daugavas kreisā krasta silueta koncepcijā, ko izstrādāja pēc Rīgas pilsētas arhitekta biroja un Pilsētas attīstības departamenta pasūtījuma. Ņemot vērā, ka apjoms veido Daugavas, kas ir pilsētas galvenā telpiskās kompozīcijas ass, apbūves siluetu, iespējams būtu jāpārlicinās vai dizaina elementu līmenī nav nepieciešamas zināmas gradācijas apjoma augšdaļā.

Kontekstā ar iebildumiem par apjoma masivitāti varētu citēt Žanu Nuvēlu: ”stikla apjoms sevi nivelē un iznīcina”.

J. Dripe: Būtu nekorekti iebilst esošajam risinājumam, ja vēlamies saglabāt savu iepriekš pieņemto lēmumu pēctecību. Pirms 10 gadiem, izskatot šo risinājumu, atzinām to par

akceptējamu un iekļāvām Daugavas labā krasta koncepcijā. Projekts ir attīstījies eleganti un loģiski. Atsevišķas risinājuma un apjomu detaļas jau ir gaumes jautājums.

Nav vajadzības pēc vēl viena konkursa, ja nav nekādu ētiska rakstura problēmu ar iepriekšējā konkursa rezultātu, un šo projektu vajadzētu attīstīt.

Ja būvnieki piekrīt, ka tas ir iespējams, projektu var attīstīt kārtās, sākot ar vidus daļu. Tas ir saprotami, jo no sākuma ir vajadzīgi centrālie mezgli un ieeja. Galvenais to izdarīt tehnoloģiski pareizi.

M. Straume: Piekrītu ka jāturpina lēmumu pēctecība. Citādi kādam var rasties iegansti tos pārsūdzēt. Jebkuram lēmumam vajag ļoti precīzi nodefinēt stingru pamatojumu.

Nākotnē vajadzētu pievērst uzmanību kvartālu atdzīvināšanai, ar krāsām un citām detaļām.

E. Bērziņš: Zemes līmenī virzienā no Krasta ielas uz Maskavas ielu pašreizējās satiksmes organizācijas dēļ 10 cilvēki ar velosipēdiem tur nevar izbraukt cauri. Ieteiktu vizualizācijās attēlot nākotnes situāciju atbilstoši iecerētajai vīzijai, izņemot ārā liekos objektus, kas šobrīd ir priekšplānā.

Attiecībā uz objekta artikulāciju pilsētas kontekstā – labprāt pirmo objektu redzētu Krasta ielas perspektīvā. Labi vērtējams tas, ka parādīsies ieliekums uz ūdensmalas pusi. Šobrīd priekšplānā esošais traucē informēti izvērtēt situāciju, jo pasūtītajā risinājumā ir iecerēta cita nākotnes situācija. Būtu patīkamāk, ja būvniecība notiktu secīgi pēc kārtas, bet ir loģiski, ka sāksies ar centrālo daļu. Konceptuāli projekts viennozīmīgi ir atbalstāms.

A. Pauniņš: LEED sertifikācijas sistēma, protams, ir viena no vadošajām. Tomēr der atcerēties, ka BREEAM ir ļoti līdzīga sistēma, kuras sertifikātu jau var iegūt Latvijā Ilgtspējīgas būvniecības padomes sertificētie eksperti. Būtu labi, ja projektēšanas gaitā tiktu dots uzstādījums, lai objekts atbilstu ne tikai LEED kritērijiem, bet arī BREEAM kritērijiem, jo nav iespējams paredzēt, kas interesēs nākotnes klientus.

Šāda mēroga projektam būvniecība vairākās kārtās ir pareizais risinājums. Pozitīvi, ka jau pirmajā kārtā plānots izbūvēt visu zemes līmeni un apkārtējo ielu. Tas ir apsveicami. Kopumā projekts vērtējams pozitīvi.

J. Dambis: Kopējo vizuālo tēlu vērtēju pozitīvi. Konkursu nevajag atkārtot, jo risinājums ir pietiekami labs. Ļoti svarīga ir dizaina kvalitāte jau tālākā detalizācijā. Kad būs izstrādāta detalizācija, projektu vajadzētu vēlreiz izvērtēt, lai būtu pārlicība, ka attiecībā uz dizaina kvalitāti viss ir nostrādāts korekti. Rezultāts varētu būt labs, un konceptuāli projekts ir atbalstāms.

V.Šlars: Jaunu konkursu nevajag. Žēl, ka netika konkursā ar citiem darbiem, tad būtu lielāka skaidrība, ka tas tiešām ir labākais.

Pilnīgi skaidrs, ka būvniecību jāorganizē kārtās. Nav pārliecības, ka varētu būt labs rezultāts, ja gadījumā kāda iemesla dēļ projekts apstāties pēc pirmās kārtas.

Slīpo leņķu virziens šķiet nejaušs. Saprotams, ka tie ir vajadzīgi, lai vizuāli saskaldītu un mazinātu masu. Izrāvumi fasādē būtu jāpārmodelē. Slīpo leņķu virzieniem būtu jāpiešķir vairāk jēgas. Skaidrs, ka šāds risinājums ir elegantāks, nekā perpendikulārās līnijās. Vizualizācijās jāpievērš vairāk uzmanības detaļām un jāattīsta labas prakses līmenī.

H. Gūtmane: Zemes līmenī jāpadomā vairākus jautājumus. Jāpadomā par loģiskumu, jo tur ir maģistrālā ielā. Jādomā par ilgtspējīgiem un inovatīviem risinājumiem. Tur ir iespējams izveidot labas lietas, tajā skaitā, projektēt jaunu ielu. Jāpadomā iebraukšana un stāvvietu izvietojums. Būtu žēl, ja, izbūvējot jaunu ielu, tās profils būtu tradicionāls. Mums ir izcila arhitektūra, bet morāli novecojis mobilitātes risinājums

Neskatoties, ka satiksmes departaments ir teicis, ka satiksmes pārorganizācija nav nepieciešama, par to vajadzētu padomāt. Jāuzņemas inovatora loma šajā jautājumā, piedāvājot risinājumus un spējot par tiem pārliecināt, kā arī uzlabojot sadarbību kvartālu līmenī. Mums pilsētas plānošanā valda balansa trūkums – arhitekti ir spējīgi radīt arhitektoniski izcilus darbus, bet zemes līmenī viss paliek pa vecam. Aicinājums padomāt par to, kurš varētu spert šajā jautājumā nākošo soli.

Projekts kopumā vērtējams pozitīvi. Tas varētu būt labas prakses piemērs visa kvartāla atdzīvināšanai. Arhitektūras kvalitāte neraisa bažas, jo ir labi projektētāji.

Ja publiskā ārtelpa būs publiski pieejama, būtu nopietni jāpadomā un iepriekš jāparedz tās izmantošanas iespējas un funkcija.

L. Sarma: Būvvalde no savas puses konsultācijās atzina, ka nav iebilduma pret konkrētā priekšlikuma attīstību. Attiecībā uz arhitektūras risinājumu esam vienisprātis.

Par būvniecības dalīšanu kārtās nav tik lielas pārliecības, jo ir bažas, ka projekts varētu apstāties. Būvvalde vērtēs, kā izskatīsies pirmās kārtas fasādes no visiem skatu punktiem. Gribētos redzēt, ka centrālā ēka varētu būt pašpietiekama.

Kopsavilkums

G. Princis: Kolēģija, iepazīstoties ar konkursa rezultātiem un “BB Studija” priekšlikumiem”, konceptuāli atzina, ka nebūtu nepieciešamība organizēt atkārtotu konkursu. “BB Studija” priekšlikums saņēma vienotu kolēģijas dalībnieku novērtējumu – iecere, pievēršot uzmanību formu modelējumu variācijām un apjomu kompozīcijai, ir attīstāma. Nepieciešama papildus analīze galvenajām objekta uztveres asīm – no Krasta ielas un Dienvidu tilta. RPAB kolēģijas dalībnieki vienprātīgi par pieņemamu atzina projektētāju un attīstītāju iecerī projektu attīstīt vairākās kārtās. Kvalitatīvākas apkārtējās publiskās vides izveidei kā ieteikums tika minēts

iespēja potenciāli attīstīt saikni ar Daugavas malu, sadarbojoties ar kaimiņos esošo zemju īpašniekiem.

2. Pārskats par 2016. gadā paveikto Rīgas pilsētas arhitekta kolēģijā (skatīt [šeit](#)).

G.Princis:

Rezumējot kolēģijas darbu 2016.gadā jāsecina, ka kolēģija ir bijusi efektīvs instruments tieši starpdisciplināro jautājumu risināšanā. Tie ir pietiekami komplicēti no dažādiem aspektiem – telpiskiem, estētiskiem, funkcionāliem, juridiskiem u.tml. Kolēģijas formāts vienmēr ir atvērts un skata attīstības procesus kopumā. Īpaša pateicība pienākas kolēģijas dalībniekiem par ieguldīto darbu un laiku. Kolēģijas darbs ir produktīvs, ekspertu secinājumi ir bijuši noderīgi projektu attīstītājiem un birojam tā ikdienas darbā. Kopumā 2016.gadā notikušas piecas RPAB kolēģijas sēdes, izskatot Latvijas Okupācijas muzeja pārbūves virzību, diskutējot par Skanstes apkaimē lokāplānojumu, “Rail Baltica” metu konkursa nolikumu, Zaķusalas attīstību un biroja kompleksa Krasta ielā 99A ieceri.

J.Dambis: Rīgas pilsētas arhitekta kolēģija ir laba platforma, kur diskutēt par telpiskās vides attīstību. Iesākto ir jāturpina.

Turpmāk būtu jāpievērš uzmanība samilzušajai birokrātijas problēmai. Jādomā, ka atbrīvojoties no liekas birokrātijas salīdzinoši vienkāršos objektos, lai varētu ieguldīt laiku un resursus tur, kur tas tiešām ir nepieciešams. Atbildības sadalījumam būtu jābūt stingrāk noteiktam. Šobrīd visi atbild par visu.

Attiecībā uz likumdošanu jāpievērš uzmanību interpretācijai. Visiem likumiem ir neapšaubāms mērķis, bet ierasts skatīties tikai uz konkrētu pantu, aizmirstot likuma mērķi. Jebkurā gadījumā primāri būtu jāievēro likuma mērķis un konkrēto pantu interpretācijā un piemērošanā jāvadās no tā, nevis otrādi.

Birokrātijas slogu palielināja jaunais Būvniecības likums. Būvvaldei mēģinot izpildīt visu, ko paredz normatīvie akti, rodas birokrācija. Pēc kontrolējošo institūciju veiktām pārbaudēm birokrācija nevis mazinās, bet kļūst vēl smagāka.

Kolēģijas diskusijās iespējams konstatēt vājās vietas sistēmā. Visām interešu grupām ir iespēja izteikties un vienoties par kopēju nostāju par to, kādā virzienā vajadzētu iet, kādas normatīvā regulējuma izmaiņas būtu nepieciešamas.

H. Gūtmane: Šeit nepieciešams diskutēt par starpinstitucionālu sadarbību, sadarbības efektivitātes uzlabošanu un kvalitātes kontroles sistēmas izmaiņām. Mašīnērija ir ļoti

smagnēja un nenodrošina kvalitāti. Kvalitātes kontrolei jābūt jau projektēšanas laikā. Vajadzētu uzsākt dialogu par šo jautājumu. Kvalitātes kontrolei ir jābūt vienmērīgi sadalītai visa procesa laikā, nevis tikai beigu posmā. Piemērojot likumu, jādomā par pilsētvides kvalitāti, jo likuma mērķis ir šī kvalitāte, un likumam jākalpo noteiktam mērķim.

Šobrīd visi apzināti darbojas pēc likuma burtā, un visiem ir bail kaut ko darīt, lai būtu labāk, jo visu laiku tiek "sists pa pirkstiem". Beigās kvalitāte netiek panākta. Atslēga ir institūciju sadarbība un jaunu institucionālo instrumentu iniciēšana.

V. Šlars: Vajadzētu nonākt pie tā, ka birokrātijai tiešām ir jēga. Bieži vien būvvalde ar bezatbildīgiem lēmumiem uzliek pasūtītājiem nepamatotas papildu prasības, kas izvēršas lielos zaudējumos. Par to vajadzētu būt atbildībai. Ja redzams, ka likums ir pretrunā veselajam saprātam, būtu jābalso par veselo saprātu. Kaut vai tas pats ūdensmalu jautājums, ko apskatījām, diskutējot par Zaķusalu.

E. Bērziņš: Pievienojos uzstādījumam, ka situācijas jāvērtē, vadoties no mērķa uzstādījuma. Ieteiktu apskatīt tematiskā pilsētas plānojuma izstādi Rīgas domē. Tur var visu redzēt vienkopus.

J. Dripe: Prieks, ka koleģiālā diskusiju platforma darbojas. Jāmēģina ietekmēt procesu ar būvniecības likuma korekcijām. Latvijas Arhitektu savienībai kopā ar Ekonomikas ministriju jau ir saveidojies viedoklis.

Pašreizējais formāts ir atbalstāms, jādomā par apspriežamo projektu izvēli, aktualitāti.

A. Pauniņš: Piekrītu, ka birokrātijā būvniecībā ir liela nelaime. To apzinās arī mūsu premjers. Mūsu galvenais mērķis arhitektu kolēģijā – mazināt lielo birokrātijas apjomu, ar ko būvnieki nespēj tikt galā. Birokrātijas slogs Latvijā un, sevišķi, Rīgā, ir vislielākā no Baltijas valstīm. Vajadzētu mēģināt panākt, ka neesam pēdējā vietā.

L. Sarma: Ja būtu lielākas saskarsmes un viedokļu apmaiņas iespējas jautājumu risināšanā, problēmu būtu mazāk.

Arī Būvvaldī nomāc birokrātijā. Esam atvērti ierosinājumiem. Ja varam kopīgiem spēkiem nonākt pie visiem pieņemamas formas, esam gatavi strādāt, lai tā iegūtu tiesisku formātu. Šobrīd apbūves noteikumi ir pārāk detalizēti un neelastīgi.

Šobrīd Būvvaldē norit viedokļu uzklauššana par tematisko plānojumu. Šis ir brīdis, kad nākt klajā ar priekšlikumiem.

G. Princis: Pateicos visiem kolēģijas locekļiem par nesavtīgu darbu 2016. Gadā un ceru uz turpmāku produktīvu sadarbību arī 2017. Gadā.

Sēde tiek slēgta plkst.16.00

Sēdes vadītājs: G.Princis _____

Sēdi protokolē: E.Lūse _____

Kolēģijas locekļi:

E.Bērziņš _____

J.Dambis _____

J.Dripe _____

H.Gūtmane _____

A.Pauniņš _____

M.Straume _____

V.Šlars _____